

Inhoud

Inleiding

Het beste van de nationale parken ...	6
De wildernis	17

Geschiedenis & Karakteristieken

Belangrijke data	20
Pioniers en natuurbeschermers	25
🔍 Nationale schatten	29
Geologie	31
De flora van het westen	35
De fauna van het westen	41
Buitensport	49
Parkrangers	55

Reizen door de nationale parken

Inleiding	65
■ Californië en de eilanden	
in de Grote Oceaan	69
Yosemite	71
🔍 De eerste bezoekers	79
Redwood	81
Lassen	89
Sequoia en Kings Canyon	95
De Californische woestijnen	105
🔍 Natuurfotografie	113
📍 De bijzondere woestijnflora	114
Channel Islands	117
Hawaii en Amerikaans Samoa	125
■ Het zuidwesten	137
Great Basin	141

Zion	149
Grand Canyon	157
📍 De geschiedenis van	
de Canyon	166
Capitol Reef en Bryce Canyon	171
🔍 Een precair evenwicht	181
Canyonlands	185
Arches	195
Petrified Forest	203
De Sonorawoestijn	211
Guadalupe Mountains en	
Carlsbad Caverns	217
Big Bend	227
Archeologische vindplaatsen	237
📍 Kunst van de indianen	246
■ De Rocky Mountains	251
Yellowstone	253
🔍 De roedels zijn terug	263
Grand Teton	265
Glacier	273
🔍 Wegsmeltende gletsjers	279
North en South Dakota	283
Rocky Mountain	297
📍 Een unieke fauna	304
■ Het noordwesten	309
Olympic	313
North Cascades	319
Mount Rainier	327
🔍 Een gevaarlijke berg	331
Crater Lake	333
Alaska	341
🔍 Grizzlyberen	346

Reisinformatie

Praktische informatie	354
Californië en de Pacific	370
Het zuidwesten	379
De Rocky Mountains	392
Het noordwesten	400
Lezenswaard	409

Voor een volledige inhoudsopgave van de Reisinformatie zie pagina 353.

Fotoverantwoording	410
Colofon	411
Index	412

Kaarten

De nationale parken van West-Amerika	66
Californië	68
Yosemite National Park	74
Redwood National en State Parks ..	82
Lassen Volcanic National Park	90
Nationale parken Sequoia en Kings Canyon	96
Nationale parken Death Valley en Joshua Tree	108
Eilanden in de Grote Oceaan	128
Het zuidwesten	138
Great Basin National Park	142
Zion National Park	150

Grand Canyon National Park	158
Capitol Reef National Park	172
Canyonlands National Park	188
Arches National Park	197
Big Bend National Park	228
De Rocky Mountains	250
Nationale parken Yellowstone en Grand Teton	256
Glacier National Park	276
Rocky Mountain National Park	300
Het noordwesten	308
Olympic National Park	316
North Cascades National Park	320
Mount Rainier National Park	328
Crater Lake National Park	334
Alaska	344

Voor- en achterflap

De nationale parken van West-Amerika

HET BESTE VAN DE NATIONALE PARKEN: TOPBEZIENSWAARDIGHEDEN

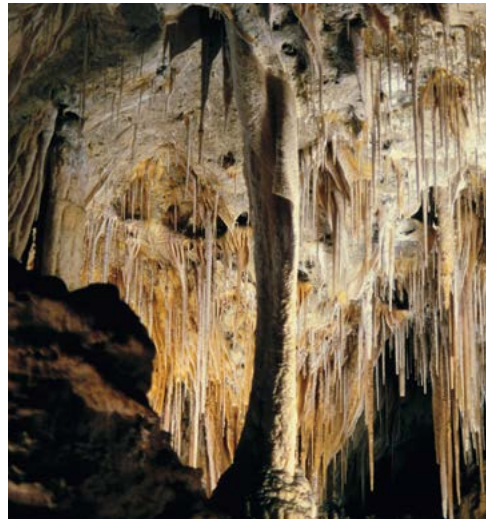

△ **Grand Canyon National Park.** De Colorado River en erosie door wind en water hebben in het park kleurige *buttes*, *mesas* en 2 miljard jaar oude rotsformaties uitgeslepen. *Zie blz. 157.*

▽ **Olympic National Park.** Een van de weinige gematigde regenwouden ter wereld, met oude woudreuzen en welig groeiende varens. *Zie blz. 313*

△ **Denali National Park and Reserve.** Een bijzonder park in Alaska, met grote aantallen dieren als grizzlyberen, Dall's schapen, elanden en kariboes. *Zie blz. 341.*

△ **Carlsbad Caverns National Park.** In de kalksteengrotten, waar de meest wonderlijke formaties te zien zijn, leven zo'n 400.000 guanovleermuizen. *Zie blz. 220.*

▷ **Rocky Mountain National Park.** Het park is bekend om zijn talloze steile pieken boven de 3500 m - 'adembenemd' is nog zwak uitgedrukt. Zie blz. 297.

△ **Zion National Park.** Maak een trektocht door de hoge bergen en over de hoogvlaktes van Zion. Dit schitterende natuurgebied in het zuiden van Utah is ontsloten door mormoonse pioniers. Zie blz. 149.

△ **Hawaii Volcanoes National Park.** Op het vulkanisch actieve Big Island van Hawaii ziet u hoe lava nieuw land vormt. Zie blz. 125.

△ **Yosemite National Park.** Het populairste park van Californië, met gletsjers op de bergtoppen van graniet, welig groene rivierdalen en het hoogland van de Sierra Nevada. Zie blz. 71.

◁ **Mesa Verde National Park.** Een van de mooiste voorbeelden van de Anasazi-cultuur: de 13e-eeuwse rotswoningen in dit park. Zie blz. 237.

▽ **Yellowstone National Park.** Een wereldberoemd gebied in de prachtige Rocky Mountains in Wyoming, met spuitende geisers, borrelende hete bronnen en andere geothermische verschijnselen. Zie blz. 253.

HET BESTE VAN DE NATIONALE PARKEN: ANDERE HOOGTEPUNTEN

Crater Lake National Park.

DE MOOISTE LANDSCHAPPEN

Canyonlands National Park. Een spectaculair park bij Moab, dat adembenemende uitzichten biedt op de canyon van de Colorado River. *Zie blz. 185.*

Crater Lake National Park. Er loopt een prachtige autoroute door dit park in Oregon. En u kunt hier boottochten maken over het diepste zoetwatermeer van Amerika. *Zie blz. 333.*

Glacier Bay National Park.

Arches National Park. Dit gezinsvriendelijke park telt ruim tweeduizend natuurlijke zandsteenbogen. Vanuit de auto of langs een van de wandelpaden zijn vele hiervan te bewonderen. *Zie blz. 195.*

Grand Canyon National Park. Ontdek het ongeëvenaard mooie landschap van de South en de North Rim. *Zie blz. 157.*

DE BESTE PLEKKEN OM DIEREN TE ZIEN

Katmai National Park and Preserve. Aan het eind van de zomer verzamelt een deel van de 2000 bruine beren die in dit park leven zich bij de Brooks Falls op Katmai Peninsula om op zalm te vissen. *Zie blz. 347.*

Glacier Bay National Park and Preserve. Walvissen observeren is een populaire zomerattractie in dit land van gletsjers en fjorden, waar bultruggen en grijze walvissen zich te goed

doen aan haring voor ze zuidwaarts trekken. *Zie blz. 349.*

Yellowstone National Park. In Yellowstone, een ongerept ecosysteem, is er een grote kans om wolven en bizonen in het wild te zien. *Zie blz. 253.*

Channel Islands National Park. De eilanden voor de zuidkust van Californië bieden bescherming aan zeeotters, walvissen, zeevogels en zes soorten zeehonden en zeeleeuwen. *Zie blz. 117.*

Zion National Park. Veel dieren, zoals wilde kalkoenen, boomkickers, slechtvalken, muildeerherten en bergleeuwen, komen af op het water in de canyons van dit park. *Zie blz. 149.*

DE MOOISTE AUTOTOCHTEN

Glacier National Park.

De Going-to-the-Sun Road voert door het indrukwekkendste deel van de Rocky Mountains, zelfs nu de gletsjers van het park aan het smelten zijn. *Zie blz. 277*

Badlands National Park.

In South Dakota, ooit het woongebied van de Lakota-Sioux, ligt een ongenaakbaar landschap met glooiende graslanden en ruige canyons te midden van winderige prairies. *Zie blz. 288*

North Cascades National

Park. State Route 20, een van de mooiste wegen van het noordwesten, verbindt de Puget Sound met de droge Methow Valley ten oosten van de Cascades. *Zie blz. 320.*

Bryce Canyon National

Park. Dertien uitkijpunten aan een 29 km lange weg bieden uitzicht op kleurige, surrealistische pieken die door erosie zijn ontstaan in het Paunsaugunt Plateau. *Zie blz. 178.*

Een elandstier.

DE BESTE BUITENSPORTLOCATIES

Mount Rainier National

Park. Klimroutes, de 150 km lange Wonderland Trail en andere paden ontsluiten de diverse habitats van Mount Rainier, van gematigd regenwoud tot alpiene gebieden. *Zie blz. 327.*

Grand Staircase- Escalante National

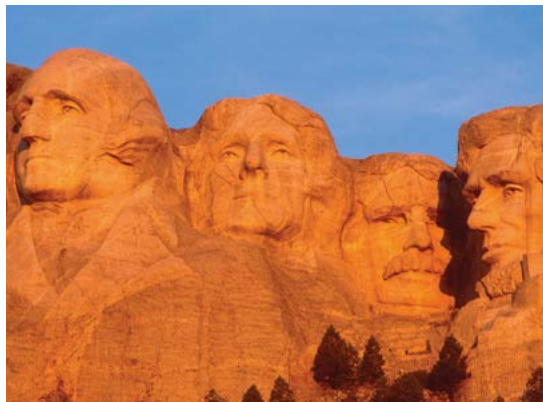
Monument. In dit nauwelijks ontsloten park tussen Capitol Reef en Lake Powell zijn indiaanse rotstekeningen en imposante canyons te ontdekken. *Zie blz. 175.*

Big Bend National Park.

Raften in de canyons van de Rio Grande, wandelen in de Chisos Mountains of de oude mijnwegen verkennen in dit indrukwekkende park aan de grens van de VS en Mexico. *Zie blz. 227.*

Dinosaur National

Monument. Dinosaur staat niet alleen bekend om zijn fossielen en schilderachtige canyons, maar is ook populair bij rafters en kanoërs, die over de rivieren de Green en de Yampa varen. *Zie blz. 303.*

Mount Rushmore National Memorial.

HISTORISCHE HOOGTEPUNTEN

Chaco Culture National

Historical Park. De ruïnes van Chaco's 'grote huizen' uit 900-1100 liggen op het grondgebied van de Navajo's. *Zie blz. 238.*

Mesa Verde National

Park. In de 13e eeuw bouwden nieuwkomers in Mesa Verde indiaanse nederzettingen - zoals Cliff House - in de rotsen. *Zie blz. 237.*

Canyon de Chelly

National Monument. In twee groene canyons op Navajo-grondgebied staan 13e-eeuwse rotswoningen van de Anasazi. *Zie blz. 239.*

Pipe Spring National

Monument. In de versterkte mormoonse ranch in het reservaat van de Kaibab Paiute op de Arizona Strip komt u meer te weten over de polygame cultuur van de mormonen en de Paiute-cultuur. *Zie blz. 155.*

Mount Rushmore National Memorial.

De beeldhouwer Gutzon Borglum hakte, in een granieten bergwand in de Black Hills, de hoofden uit van vier presidenten: Washington, Jefferson, Lincoln en Roosevelt. *Zie blz. 287.*

Varen door de Rio Grande Canyon.

DE WILDERNIS

De moderne stedeling heeft grote behoefte aan ongerepte natuur. Het stelsel van Amerikaanse nationale parken, dat de nog overgebleven wildernissen van het land beoogt te beschermen, beantwoordt aan dit verlangen.

Klimmen in Joshua Tree National Park.

De nationale parken van de Verenigde Staten belichamen een belofte die de Amerikanen zichzelf hebben gedaan. Ze zijn vastbesloten een klein deel van de kostbare natuur uit de klauwen van de 'vooruitgang' te houden. In deze beschermde gebieden moet ruimte zijn voor beren en vlinders, voor wilde bloemen en oerbossen. De kroonjuwelen van het natuurlijke en culturele erfgoed zullen er worden bewaard als het tastbare bewijs van het oorspronkelijke Amerika. De parken zijn echter meer dan alleen beschermde gebieden waar bezoekers naartoe komen om mooie plaatjes te schieten. Ze zijn ook een erkenning van het feit dat de mens behoefte heeft aan ongerepte natuur. Voor eenzame

trekkers bestaat hier de ruimte om zichzelf te verliezen (of te vinden), voor bergbeklimmers om zich te meten met de elementen, voor wetenschappers om de wonderen van de natuur te onderzoeken in een vrijwel onbedorven omgeving, en voor iedereen om zich te verwonderen over iets dat hun bevattingvermogen te boven gaat.

Land van dromen

De wildernis in het westelijk deel van de Verenigde Staten heeft altijd een grote aantrekkingskracht gehad op dromers. Daar waar de zon ondergaat, gloort de hoop: achter de eerstvolgende berg, over de vlakte, voorbij de horizon. En misschien zijn dromen wel de sleutel om de betoverende, bijna surrealistische landschappen van het westen te ervaren. Welk weldenkend mens zou immers geloven dat er zoiets bestaat als de geërodeerde rotsbogen van het Colorado Plateau, de onaardse landschappen van de Badlands in South Dakota, of de onvoorstelbare grootsheid van de Grand Canyon?

Voor de oorspronkelijke bewoners van Amerika, de indianen, zijn deze landschappen heilig. Bekende gebieden als de Black Hills en de Grand Canyon maken voor hen deel uit van een soort spirituele topografie. Zij zijn er in zekere zin mee vergroeid. Wijzend naar bergen, rivieren, canyons en ruïnes van oude nederzettingen kunnen ze met recht zeggen: 'Hier komt ons volk vandaan.'

Reusachtige sequoia's.

NATIONALE SCHATTEN

Beschermde gebieden en cultureel erfgoed worden met verschillende termen aangeduid, zoals 'national parks' en 'national monuments'.

Zo divers als de beschermde gebieden in de VS zijn, zo divers zijn ook de termen waarmee ze worden aangeduid. Behalve 'gewone' nationale parken zijn er nationale reservaten, monumenten, gedenkplaatsen, historische plaatsen, kusten, slagvelden en dergelijke. Het verschil is niet altijd even duidelijk. Onder de 103 nationale monumenten vallen bijvoorbeeld reservaten, militaire forten, prehistorische ruïnes, vindplaatsen van fossielen, landschapsparken die deel uitmaken van het National Land Conservation System en zelfs het Vrijheidsbeeld.

Het Congres en de National Park Service (NPS) hebben getracht het systeem te vereenvoudigen en criteria vast te stellen voor het gebruik van de diverse officiële namen. In een **national park** wordt een verscheidenheid aan natuurlijke rijkdommen beschermd, zoals landschappelijk of wetenschappelijk waardevolle gebieden, leefgebieden van zeldzame planten of dieren, of karakteristieke landschappen als toendra's, woestijnen, rivierstelsels, warme bronnen, grotten, enzovoort.

National monuments zijn bedoeld ter bescherming van ten minste één belangrijk monument of gebied. Ze zijn doorgaans kleiner dan een nationaal park en er zijn minder voorzieningen voor bezoekers.

In 1974 werden Big Cypress (Florida) en Big Thicket (Texas) als eerste aangewezen als **national preserve**. Deze categorie is hoofdzakelijk bedoeld voor de bescherming van bepaalde natuurlijke rijkdommen, hoewel activiteiten als jagen, vissen en de winning van delfstoffen, olie en gas onder bepaalde voorwaarden zijn toegestaan. Een **national reserve** is vergelijkbaar met een national preserve. City of Rocks in Idaho werd in 1988 als eerste reseruaat in deze categorie aangewezen.

National lakeshores en **national seashores** zijn in het leven geroepen voor de bescherming van kusten en voor de kust gelegen eilanden, die tevens in

gebruik zijn voor recreatie. De vier national lakeshores bevinden zich aan de oevers van de Grote Meren; national seashores liggen aan de Atlantische en Grote Oceaan en de Golf van Mexico.

Rotswoningen in Montezuma Castle National Monument.

National recreation areas waren aanvankelijk door de NPS beheerde recreatiegebieden rond stuwmeren, maar deze categorie kent nu een ruimere invulling: door het Congres aangewezen gebieden, bedoeld voor recreatief gebruik. Er vallen ook gebieden in steden onder, zoals Golden Gate National Recreation Area in San Francisco.

National rivers en **wild and scenic riverways** zijn bedoeld voor de bescherming van rivieren (en hun oevers) waarvan de loop niet is veranderd door in-damming of kanalisatie.

Hoewel de 'echte' nationale parken het bekendst zijn, is meer dan de helft van de gebieden die onder de NPS vallen bedoeld voor het in stand houden van historische plekken (zoals archeologische vindplaatsen, forten en slagvelden) of ter herinnering aan personen en gebeurtenissen die een belangrijke rol hebben gespeeld in de Amerikaanse geschiedenis. Ze worden meestal aangemerkt als **national historic site**, maar er zijn ook **national historical parks** en **national military parks**. De aanduiding **national memorial** wordt gebruikt voor gedenkplaatsen als Mount Rushmore in South Dakota.

In dit boek ligt de nadruk op nationale parken, maar er worden ook tal van nationale monumenten, reservaten en recreatiegebieden vermeld. *Zie Reisinformatie vanaf blz. 370.*

baar voor de matigende invloed van de oceaan - vandaar dat het er 's zomers heet en 's winters ijskoud is. Daarnaast zijn er soms plotseling overstromingen, waarbij heftige slagregens de zandige bodem razendsnel verzadigen. Om hier te overleven, moeten planten lange droogteperiodes kunnen doorstaan en kunnen concurreren om water. Ze zijn voor hun voortplanting afhankelijk van vogels, insecten en andere dieren, waarmee ze een symbiotische relatie hebben.

De met een harde schorslaag gepantserde mesquiteboom, *sagebrush*, creosootstruik

houden dorstige woestijnbewoners op afstand. Ze gebruiken hun stengels of schijven voor de fotosynthese. In de lente hebben veel soorten een

Hoewel bosbranden voor mensen een ramp zijn, hebben veel planten brand juist nodig om te regenereren. Het glorieuze herstel van de flora in Yellowstone na de grote brand van 1988 is het levende bewijs.

Joshua trees (*Yucca brevifolia*), symbolen van de Mojave.

en *blackbrush* (*Coleogyne ramosissima*) redden het hier heel aardig. Sommige planten, zoals *saltbush* (planten uit het geslacht *Atriplex*), zijn zoutminnend en gedijen op verder kale zoutvlaktes. Het best aangepast aan de woestijn zijn echter de cactussen. De bekendste is misschien wel de reusachtige *saguaro* van de Sonorawoestijn, maar in het westen komen nog ruim honderd andere cactussoorten voor, waaronder *teddybear chollas* (*Opuntia bigelovii*) en verschillende soorten schijf- en bolvormige cactussen.

Cactussen hebben een geleiachtig weefsel dat snel opzwelt als ze met hun ondiepe wortels vocht opnemen. Daardoor kunnen ze wel een jaar lang zonder water. Een wasachtige buitenlaag gaat verdamping tegen en scherpe doorns

DE TROPISCHE FLORA VAN HAWAII

Bepalend voor het klimaat van Hawaii zijn de pasaatwinden die, afhankelijk van de locatie, verantwoordelijk zijn voor vochtige of juist droge biotopen. Op het westen gelegen hellingen zijn meestal droog en schaars begroeid, terwijl op de oosthellingen welig regenwoud voorkomt, compleet met orchideeën en andere bijzondere tropische planten die er dankzij de dagelijkse regens uitstekend gedijen. De flora van Hawaii is ontstaan uit zaden die op de wind zijn aangevoerd of die er via vogels of mensen terecht zijn gekomen. Ze gedijden zonder enige bedreiging, tot dieren als verwilderde varkens grote schade aan verschillende soorten begonnen toe te brengen.

DE FAUNA VAN HET WESTEN

De nationale parken, variërend van de brandend hete Sonorawoestijn tot de met gletsjers bedekte Mount McKinley, kennen een grote verscheidenheid aan habitats.

Weinig ervaringen zijn zo onvergetelijk als het zien van een Amerikaanse zeearend die zalmen vangt voor de kust van Katmai, dikhoornrammen die zich met elkaar meten in de Rocky Mountains, guanovleermuizen die massaal uit de grotten van Carlsbad wieken, of duizenden kariboes die over de onafzienbare toendra in de Gates of the Arctic trekken. En na een zeventigjarige afwezigheid weerklinkt eindelijk weer het gehuil van grijze wolven in Yellowstone.

In de westelijke staten (Alaska en Hawaii niet meegerekend) komen circa 700 vogelsoorten, 340 zoogdiersoorten, 250 soorten reptielen en amfibieën en 300 vissoorten voor. Bijna allemaal vinden ze een toevluchtsoord in de nationale parken. Dieren als de coyote, het muildeerhert en de raaf voelen zich in verschillende milieus thuis. Andere, zoals de Kaibab-eekhoorn in de Grand Canyon, de Olympic-marmot en de zeldzame Hawaii-vink, hebben echter een heel klein verspreidingsgebied. Twee bedreigde vogelsoorten, de gevlekte bosuil en de havik, vormen het middelpunt van felle discussies. Vooral rond de uil woedt een hevige strijd tussen natuurbeschermers en houtkapbedrijven, met als inzet de oerbossen in het noordwesten van de VS (zie blz. 329).

Naald- en gemengde bossen

Koele, vochtige naaldwouden strekken zich uit van het zuiden van Alaska tot aan de Rocky Mountains, waar ze overgaan in de drogere bergwouden. Kleine knaagdieren als spitsmuizen, wangzakeekhoorns (*chipmunks*), lemmingen en woelmuizen zijn typerend voor het noorden. Ze vormen een prooi voor onder andere vismarters, lynxen en beren. Ook elanden en boskariboes, die bekendstaan om hun massale seizoenstrek, komen hier voor.

Een bergleeuw in de Rocky Mountains.

Op warmere en drogere plaatsen groeit het type bergwoud dat overal in de Rocky Mountains, de Sierra Nevada en delen van de Cascade Range en het gebied daartussen te vinden is. Grote zoogdieren die u hier in het oog kunt krijgen, zijn het muildeerhert en de wapiti; de zwarte beer, bergleeuw en rode lynx zijn veel schuwer.

In bossen hoog in de bergen zijn wat minder vogels, maar de verscheidenheid is groot. De grote blauwe Stellers gaai verraadt zijn aanwezigheid door een luid 'sjoek-sjoek-sjoek', de kleine Gambels mees door zijn 'tsik-a-tsie-tsie-tsie' en de dwergboomklever door zijn 'kit-kit'. De laatste is vaak op boomstammen en takken op zoek naar insecten. Tirannen - luidruchtige, nogal agressieve vogels - grijpen insecten in de

REIZEN DOOR DE NATIONALE PARKEN

Een gedetailleerde gids van de parken in het westen van het land, waarbij de belangrijkste bestemmingen met een cijfer (of letter) zijn aangegeven op de kaartjes (bijvoorbeeld ❶).

Mannetjeswapiti.

Noot van de redactie

Eind 2017 werd het noordwesten van de VS getroffen door zware bosbranden waardoor de omstandigheden ter plekke anders kunnen zijn dan beschreven in deze gids. Voor de recentste informatie verwijzen wij u naar de website van de National Park Service (NPS), www.nps.gov. Wij vertrouwen op uw begrip.

Het stelsel van nationale parken in Noord-Amerika bestaat uit 417 gebieden, waar jaarlijks meer dan 300 miljoen bezoekers komen. Het is een typisch Amerikaanse traditie om de kinderen en de kampeerspullen in de auto te laden en naar een van de nationale parken te rijden. Daarnaast trekken de parken ook veel bezoekers uit het buitenland. Van Yosemite Valley tot het Vrijheidsbeeld, van de wildernis van Alaska tot de slagvelden van de burgeroorlog - overal doet de National

Park Service (NPS) zijn best het natuurlijke en culturele erfgoed van Amerika in stand te houden en voor iedereen toegankelijk te maken. Er zijn landschappen van bijna mythische proporties, zoals de Rocky Mountains, de Badlands, de Grand Canyon, Yellowstone, Yosemite en Death Valley - stuk voor stuk gebieden met zo'n krachtige uitstraling dat ze zijn uitgegroeid tot symbolen van de westelijke VS.

Voor bezoekers die het natuurschoon van de nationale parken op zich willen laten inwerken bieden ze een scala aan mogelijkheden. Behalve praatjes van rangers (parkwachters) bij het kampvuur en excursies onder leiding van rangers zijn er in bijna alle parken rond de bezoekerscentra gemakkelijke paden uitgezet waar bezoekers kennis kunnen maken met elementen van de natuurlijke en culturele geschiedenis van dat gebied. Wie avontuurlijk is ingesteld kan zijn hart ophalen aan een netwerk van goed onderhouden wandelroutes voor dagtochten van uiteenlopende lengte en moeilijkheidsgraad, en trekkers kunnen dagen of zelfs weken op pad gaan en kamperen op speciaal daarvoor aangewezen kampeerplaatsen.

Dit deel van het boek biedt uitgebreide informatie over de nationale parken. Het gebied is verdeeld in regio's - Californië en de eilanden in de Grote Oceaan, het zuidwesten, de Rocky Mountains, het noordwesten, en Alaska.

Op pad in de Grand Canyon.

N.B.: In de teksten worden de hoogten van bergen aangegeven in meters. Op de kaarten worden deze aangegeven in *feet*, waarbij 1 meter overeenkomt met 3,28 *feet*.

YOSEMITE

Yosemite National Park, het eerste federaal beschermde natuurgebied, is tegenwoordig vooral vanwege het buitengewoon mooie landschap een van de drukstbezochte parken van de VS.

Kaarten blz. 68
en 74

In **Yosemite National Park** ① tekenen welig groene bossen en zilverglinsende meren en rivieren zich af tegen een achtergrond van grijze rotsen van graniet. Naast het alomtegenwoordige graniet komen in dit park ook verschillende metamorfe en vulkanische gesteenten voor. Torenhoge kliffen, eenzame pieken, brede koepels, grillig opeengestapelde rotsblokken en smalle, golvend verlopende bergkammen vormen een landschap dat in de loop van vele eeuwen gebeeldhouwd is door ijs, water en wind.

In het voorjaar klinkt overal het geklater van water. Twee grote rivieren, de Merced en de Tuolumne, ontspringen in Yosemite en doorsnijden het park. In hun stroomgebied zijn stroomversnellingen, meertjes en diverse watervallen ontstaan. Gletsjers hebben honderden bergmeren uitgeslepen en in de lente voeren talloze ijskoude bergbeekjes - die later in het jaar vaak droogvallen - via stroomversnellingen en watervallen het smeltwater van de in de winter gevallen sneeuw af.

Dit unieke gebied herbergt een grote verscheidenheid aan planten en dieren, van de hoogste bomen ter wereld tot piepkleine wangzakratten en microscopisch kleine zwammen, evenals diverse bedreigde vogel-, zoogdier- en plantensoorten. Een van de pleitbezorgers van het nationale park, Frederick Law Olmsted, beschreef het gebied in 1865 als een 'natuurhistorisch museum,

waar veel plantensoorten uit zouden sterven en belangrijke culturele objecten beschadigd of zelfs vernietigd zouden worden als er geen beschermende maatregelen werden genomen'.

De laatste tijd blijkt het park bedreigd te worden door een aantal externe factoren, zoals luchtvervuiling, zure regen en oprukkende bebouwing langs de randen. Het grootste probleem vormen echter de overstelpend grote bezoekersaantallen. Het toerisme dat hier sinds het eind van de 19e eeuw opkwam, was aanvankelijk nog heel beperkt. Zo

De Merced River.

GRAND CANYON

De Grand Canyon is het spectaculairste voorbeeld van erosie ter wereld. Dit geologisch buitengewoon interessante gebied trekt jaarlijks miljoenen bezoekers.

Kaarten blz. 138
en 158

John Hance, die als gids toeristen door de Grand Canyon begeleidde, vertelde dikwijls een verhaal over een zware sneeuwstorm die over noordelijk Arizona gierde. Het zicht was zo belabberd dat je vanaf de kop van een muilezel zijn staart niet kon zien. Het duurde niet lang voor hij hopeloos verdwaald was, maar hij zwoegde door, en al spoedig verscheen wat blauw in de lucht en zag hij ver onder zich de aarde opdoemen. Volgens Hance was de sneeuwstorm zo hevig geweest dat hij over de rand van de canyon was gestapt en slechts gedragen werd door de met sneeuw verzadigde wolken - die nu aan het oplossen waren. Hij rende voor zijn leven, en wist vlak voor de wolken oplossen weer vaste grond onder de voeten te krijgen.

Weinig landschappen lijken zo uit te nodigen tot sterke verhalen als de Grand Canyon, waar realiteit en verdichtselsel hand in hand lijken te gaan. Een week of meer uittrekken voor een bezoek aan de Grand Canyon is beslist niet overdreven. Pas na dagen turen, luisteren en lezen beginnen er patronen zichtbaar te worden. Een steile rotswand bijvoorbeeld is op het eerste gezicht niets bijzonders, tot het oog ineens op het nest van een raaf in een richel valt, of op een stenen bouwwerk onder een verre overhang in de rotsen, dat een prehistorische voorraadschuur blijkt te zijn. Het kost bovendien tijd om een idee van de afmetingen te krijgen. Wie om-

laag kijkt naar de bodem van de canyon, ziet op het dunne lijntje dat de rivier is wat felgekleurde ovaaltjes, die echter door een verreikijker gezien boten van 6 m lang blijken te zijn. Ze banen zich met passagiers aan boord een weg door golven die zo hoog zijn dat ze erdoor verzwolgen lijken te worden. Plotseling krijgt de canyon een andere dimensie.

De ontstaansgeschiedenis

De Grand Canyon is door erosie ontstaan. Vrijwel al het gesteente dat ooit de plaats innam waar zich nu de kloof

*De Skywalk boven
Grand Canyon West.*

was door achtereenvolgens binnenzee- en meren, rivieren, beken en zelfs een woestijn met duinen, zijn hier in de loop van miljoenen jaren sedimentlagen afgezet.

Onder grote druk werden ze in de loop van de tijd omgezet in gesteenten. Ze bevatten mineralen, zoals ijzer en mangaan, die door verwerking oxideerden waardoor de gesteenten blauwe, rode, purperen en gele pasteltinten vertonen. De gesteentepakketten, die in een vaste, aan de kleur herkenbare volgorde liggen (het oudste onder, het jongste boven), werden zo'n 13 miljoen jaar geleden opgestuwd - ze spleten en vielen uiteen in afzonderlijke hoogvlaktes.

De Pink Cliffs, de jongste afzettingen in dit gebied, zijn ontstaan uit slib, zand en kalkskeletten van zoetwaterorganismen. Deze leefden in de meren die hier 65 miljoen jaar geleden in het natte seizoen lagen, in dezelfde periode waarin het Colorado Plateau werd opgestuwd. Miljoenen jaren later, toen in zuidelijk Utah de nu zo karakteristieke hoogvlaktes ontstonden, werd dit gesteente (dat

bekendstaat als de **Claron-formatie**) blootgesteld aan de eroderende werking van water dat van de oostflank van het Paunsaugunt Plateau af liep.

Een verkenningstocht

Goede verharde wegen maken een bezoek aan Bryce Canyon eenvoudig. Het park is bereikbaar over Interstate 15 (via Panguitch) of vanaf Kanab over Highway 89 en daarna State Highway 12. Een andere mogelijkheid is de spectaculaire Scenic Highway 14 vanuit Cedar City.

Trek minimaal een hele dag uit voor het interessante zomerprogramma van de rangers, de tentoonstelling in het nieuwe bezoekerscentrum en het verkennen van het park, dat in hoogte varieert van 2000 tot bijna 2800 m. Bryce telt twee prettige kampeerterreinen, en daarnaast is er nog de rustieke **Bryce Canyon Lodge** (’s winters gesloten) uit de jaren twintig van de vorige eeuw. De lodge is erg populair; reserveer een half tot een heel jaar tevoren. Dagjesmensen kunnen de sfeer opsnuiven in het restaurant.

ⓘ Weetje

Bryce Canyon trekt tegenwoordig jaarlijks 2,3 miljoen bezoekers. De meesten van hen arriveren in de zomer; van december tot februari, wanneer Bryce Canyon dikwijls onder een pak sneeuw ligt, is het er het stilst.

Sunrise Point.

WEGSMELTENDE GLETSJERS

Op de hoogste bergen liggen nog glinsterende ijskappen, maar veel gletsjers in de nationale parken verdwijnen in onrustbarend tempo.

Tot 10.000 jaar geleden, het einde van de laatste ijs-tijd, was een groot deel van Noord-Amerika bedekt met kilometersdikke ijslagen. Naarmate het klimaat warmer werd, smolt het ijs. Tegenwoordig zijn van die ijslagen alleen nog gletsjers op de toppen van de hoogste berggruggen over.

Gletsjers ontstaan als in de winter meer sneeuw valt dan er in de zomer wegsmeelt. De sneeuw wordt samengedrukt en gaat in de loop van de tijd een dikke, zware ijslaag vormen. Als gevolg van de zwaartekracht glijden gletsjers langzaam bergafwaarts, waarbij ze rotsblokken en puin met zich meevoeren.

Gletsjers laten onmiskenbare sporen na, zoals U-vormig uitgeslepen dalen (in tegenstelling tot rivierdalen, die V-vormig zijn) met een brede bodem en steile, hoge zijwanden van gepolijste, gegroefde rots. Al even kenmerkend zijn de messcherpe kammen op de plek waar twee gletsjers ooit bijeenkwamen, hangende dalen (en vaak watervallen) op plaatsen waar een zijgletsjer uitkwam bij een hoofdgletsjer, en cirques (komvormige dalen met steile wanden).

Naarmate gletsjers zich trager verplaatsen, zetten ze morenen (puin) af: zijmorenen lager in het dal, en eindmorenen aan de voet van de gletsjer. Sommige door gletsjers afgezette rotsblokken zijn zo groot als een middelgroot huis. Veel bergmeren waarin gletsjers afwateren hebben een prachtige turquoise kleur. Deze ontstaat door de breking van het licht in het water waarin minieme, door de zich verplaatsende ijsmassa's afgeschuurde slijpseldeeltjes zweven.

De gletsjers van Noord-Amerika ontstonden vanaf circa 7 miljoen jaar geleden en vertonen in de loop van de geschiedenis een zich herhalend patroon van oprukken en zich terugtrekken.

De gevolgen van gletsjervorming uit het verre verleden zijn in veel westelijk gelegen parken zichtbaar, bijvoorbeeld in Yosemite National Park in Californië, met zijn landschap van gepolijst graniet en neerstor-

tende watervallen. Ook verder naar het zuiden is de invloed van gletsjers op het landschap onmiskenbaar, bijvoorbeeld in Cedar Breaks National Monument en het Kolob Canyons-deel van Zion National Park, die beide in Utah liggen.

Het westen van de VS telt ook tegenwoordig tal van gletsjers. De beste plekken om ze te zien zijn de nationale parken in Alaska - van Glacier Bay tot Kenai Fjords. Hoewel sommige gletsjers zich ook hier terugtrekken, rukken enkele gletsjers aan de westkant van Glacier Bay, ten gevolge van overvloedige sneeuwval in de Fairweather Mountains, juist op.

Buiten Alaska komt het grootste aantal gletsjers van het westen van de VS voor in North Cascades National Park in Washington, dat 312 gletsjers telt. Net als op veel andere plaatsen trekken de gletsjers in North Cascades zich terug. De situatie in Glacier National Park in Montana is echter alarmerend. Glacier telde bij de oprichting van het park in 1910 nog 37 ijsvelden met 150 gletsjers; sindsdien is hun aantal door de extreme warmte en droogte in hoog tempo afgenomen - in april 2010 lagen er nog slechts 25 gletsjers. Geologen verwachten dat alle gletsjers van dit park in 2030 verdwenen zullen zijn als de afsmelting in hetzelfde tempo doorgaat als nu.

De voet van Sperry Glacier.

ROCKY MOUNTAIN

In dit park op de Continental Divide vindt u hoge bergtoppen, meren, snelstromende bergbeken, alpiene toendra, ongerepte bossen en een opmerkelijk diverse flora en fauna.

Toen paus Johannes Paulus II in 1993 Denver bezocht, wilde hij graag een bezoek brengen aan **Rocky Mountain National Park** 12. Zijn wandeltenue was wat ongebruikelijk (hij droeg een witte soutane, een goudkleurige sjerp en sportschoenen met bijpassende goudkleurige veters), maar zijn komst bevestigde wat de liefhebbers van dit befaamde natuurgebied al lang wisten: een bezoek aan Rocky Mountain is een haast religieuze ervaring. Sinds de oprichting van het park in 1915 hebben miljoenen mensen net als de paus genoten van het hooggebergte in de Front Range, een deel van de Rocky Mountains in Noordoost-Colorado. Veel van de bergen in het 1072 km² grote park zijn hoger dan 3500 m.

Toen Zebulon Pike in 1807 tijdens een verkenningstocht het in Colorado gelegen deel van de Rocky Mountains aanschouwde, werd dit berggebied al minstens zevenduizend jaar door indianen bewoond. Later kwamen jagers te paard, die deel uitmaakten van de Ute, Arapaho, Cheyenne en Shoshone - zij volgden de sporen van herten en bizon op de lage hellingen en dikhoornschapen hoog in de bergen.

Aan het einde van de 19e eeuw arriveerde een groot aantal pelsjagers, mijnwerkers en veeboeren, die erop gebrand waren de natuurlijke rijkdommen van dit bergachtige gebied te exploiteren. Mijnstadjes als Lulu City werden uit de grond gestampt -

en waren even snel weer verdwenen. Overbejaging bracht diersoorten als de grizzlybeer, de wolf, de wapiti en de bizon op de rand van uitsterven.

Er kwam echter ook een ander slag pioniers, zoals Enos Mills, die in de bergen rust zochten (en vonden) en het natuurschoon wilden delen met anderen. De 'John Muir van de Rockies', zoals Mills wordt genoemd, streed onvermoeibaar voor de bescherming van dit gebied. Hij lobbyde jarenlang in het Congres, dat uiteindelijk in 1915 overstagging.

Kaarten blz. 250 en 300

Paardrijden bij de Aspen Lodge, niet ver van Estes Park.

Neerslag

Op de westelijke hellingen van de Cascade Range valt jaarlijks meer dan 2500 mm neerslag. De oostzijde ligt daarentegen in de regenschaduw; daar valt gemiddeld nauwelijks een vijfde van die hoeveelheid.

vol: de grizzlybeer en de wolf, die beide door toedoen van stropers sterk in aantal waren afgenomen, zijn inmiddels weer waargenomen in North Cascades.

Geologie

Het landschap van North Cascades is voor een belangrijk deel gevormd door de ijsmassa's die zich hier tot ongeveer 10.000 jaar geleden uitstrekten. De gletsjers slepen de bergtoppen tot scherpe kammen en dolkvormige punten, gutsten keteldalen uit, lieten grote bergen puin achter en verbreedden de dalen. Er liggen nog altijd ruim driehonderd gletsjers in het park - meer dan de helft van alle gletsjers in de VS buiten Alaska. Zelfs in Glacier National Park zijn er minder te vinden. De zich verplaatsende ijsmassa's vermalen het onderliggende gesteente tot uiterst kleine deeltjes; hieraan hebben rivieren als de Skagit hun blauwe kleur te danken.

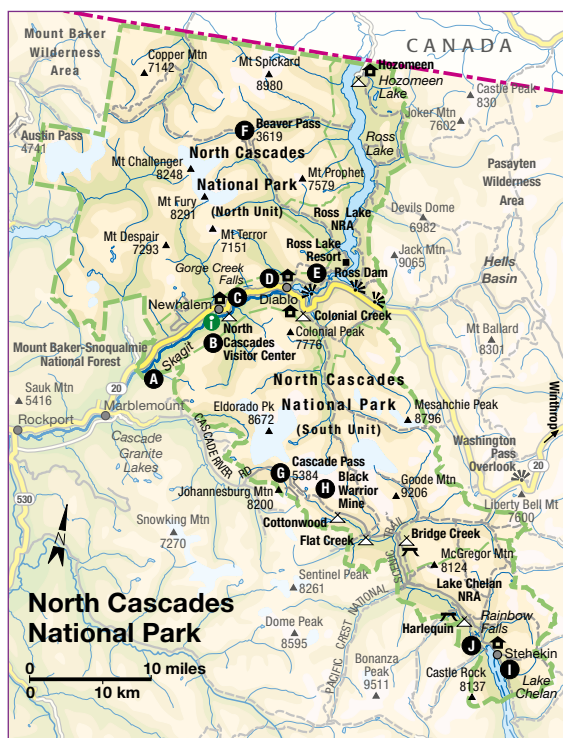
In feite bestaat North Cascades uit drie afzonderlijke gebieden. **Ross Lake National Recreation Area** ③ verdeelt het park in een noordelijk en een zuidelijk deel en **Lake Chelan National**

Recreation Area ④ vormt het zuidelijke aanhangsel. Er loopt één hoofdweg door het park, de spectaculaire **North Cascades Highway** (State Route 20), die door de North Cascades via Winthrop naar de Methow Valley loopt en met recht 'de schilderachtigste bergweg van Washington' wordt genoemd. Het park trekt jaarlijks ongeveer 28.000 bezoekers - een verbazingwekkend klein aantal. De meesten bezichtigen het nationale park vanaf deze weg, verkennen de paden en bezienswaardigheden die vanaf de weg gemakkelijk bereikbaar zijn en maken een boottocht over de drie grootste meren van het park: Diabolo Lake, Ross Lake en Lake Chelan.

Een eerste kennismaking

State Route 20 begint in de Skagit River Valley, een vruchtbaar gebied aan de Puget Sound. Voor informatie kunt u terecht in het hoofdkantoor van het park in **Sedro Woolley**, even ten oosten van Interstate 5. De Highway loopt langs de **Skagit River** ①, een overwinteringsgebied van Amerikaanse zeearenden, die zich hier te goed doen aan zalm, en

Wandelen in North Cascades.

PRAKTISCHE INFORMATIE

A

Ambassades en consulaten

Nederland

Amerikaanse ambassade

Lange Voorhout 102
2514 EJ Den Haag
Tel. 070-3102209

<https://nl.usembassy.gov>

Amerikaanse consulaat

Museumplein 19
1071 DJ Amsterdam
tel. 020-5755309

<https://nl.usembassy.gov/embassy-consulates/amsterdam/>

Nederlandse ambassade in de VS

4200 Linnean Avenue NW
Washington, DC 20008
Tel. 202-2445300

<https://www.nederlandwereldwijd.nl/landen/verenigde-staten-van-amerika/over-ons/ambassade-washington>

Nederlandse consulaten in de VS

De Nederlandse consulaten in de VS zijn uitsluitend na afspraak bereikbaar (zie de website van de ambassade in Washington).

België

Amerikaanse ambassade

Regentlaan 27
1000 Brussel

Tel. 02-8114000

<https://be.usembassy.gov/nl/>

Belgische ambassade in de VS

3330 Garfield Street NW
Washington, DC 20008
Tel. 202-3336900

<http://unitedstates.diplomatie.belgium.be>

☎ Alarmnummers

Voor noodgevallen, bijvoorbeeld voor een ambulance of de politie, kunt u het voor heel de VS geldende alarmnummer 911 bellen.

Belgische consulaten in de VS

Los Angeles, tel. 323-8571244

Atlanta, tel. 404-6592150

New York, tel. 212-5865110

D

Dieren in het wild

Probeer nooit dieren in het wild te benaderen, ze te voeren of aan te raken. Dit geldt ook voor aibare dieren als wangzakeekhoorns, prairiehonden en andere eekhoornsoorten - ze kunnen ziektes bij zich dragen. Sommige dieren, zoals bizon, lijken op het eerste gezicht vreedzaam en traag, maar kunnen plotseling tot de aanval overgaan als ze zich bedreigd voelen. Het komt voor dat toeristen een bizon of eland te dicht naderen om een foto te maken en ernstig gewond raken; een teelens gebruiken is veiliger.

Op sommige kampeerterrinen in parken waar beren voorkomen staan speciale, tegen beren bestaande containers - maak daar gebruik van! Als er geen containers zijn, kunt u het best al uw voedsel in luchtdichte zakken of plastic dozen verpakken. Hang etenswaren enkele honderden meters van uw kampeerplek en minstens 5 m boven de grond op. Gebruik geen geuren die beren interessant kunnen vinden, zoals deodorant, eau de cologne en parfum.

Douanebepalingen

Voorschriften

Wie aankomt in de VS moet altijd langs de douane. Wees erop voorbereid dat uw bagage geïnspecteerd wordt (ook als u op doorreis bent) en houd rekening met de volgende voorschriften:

- Geld tot \$ 10.000 (in contanten of verhandelbare middelen) mag u

meenemen naar de VS; als het bedrag daarboven komt, moet u dat aangeven bij de douane.

- Volwassenen mogen maximaal 200 sigaretten of 50 sigaren (geen Cubaanse) of 2 kg tabak en/of 1 l alcoholhoudende drank belastingvrij invoeren.

- Bezoekers mogen geschenken tot een waarde van \$ 100 belastingvrij invoeren.

- Vlees, vleesproducten, rauwe eieren, zuivelproducten (behalve harde kaas), zaden, planten en vruchten mogen niet worden ingevoerd; ze worden geconfisqueerd als ze gevonden worden (op veel vliegvelden worden speciaal getrainde honden ingezet om deze producten, evenals verboden drugs, op te sporen).

- Voor huisdieren gelden ingewikkelde, tijdrovende quarantainevoorschriften.

- Drugs en toebehoren zijn streng verboden.

Medicijnen

Indien u medicijnen gebruikt die in de VS onder de **narcoticawet** vallen, moet u zich ruim voor vertrek goed laten voorlichten over hoe u problemen met de Amerikaanse douane kunt voorkomen. Voor medicijnen die onder de narcoticawet vallen heeft u een Engelstalige medische verklaring met een zogeheten Apostillestempel nodig. Informeer bijvoorbeeld bij de ambassade in Den Haag of Brussel (zie *ambassades en consulaten elders op deze pagina*), het **CAK** in Nederland: <https://www.hetcak.nl/> of de **United States Custom Service**, PO Box 407, Washington, DC 20044, tel. 877-2275511, www.cbp.gov. Zorg bij regulieren medicijnen ervoor dat er duidelijk op staat wat erin zit en neem alleen zoveel mee als u nodig hebt. Neem ook een door uw huisarts afgegeven overzicht mee van de medicijnen die u gebruikt, of eventueel een medisch paspoort.

CALIFORNIË EN DE PACIFIC

CALIFORNIË

Cabrillo National Monument

Adres: 1800 Cabrillo Memorial Drive, San Diego, CA 92106-3601, tel. 619-5575450, www.nps.gov/cabr.

Bereikbaarheid: 16 km van San Diego. Volg Highway 209 in zuidelijke richting vanaf de I-5 en I-8 naar de punt van Point Loma.

Openingstijden: Dagelijks van 9.00-17.00 uur.

Toegangspreis: Ja.

Voorzieningen voor gehandicapten: Bezoekerscentrum, verharde paden. Op diverse plekken in het park staan *audio stations*, met programma's.

Activiteiten: Mooie autoritten, wandelen, motorrijden, natuurstudie, educatieve programma's.

Evenementen: December-maart: migratie van grijze walvissen. Eind september: Cabrillo Festival (www.cabrillofestival.org) - dans, eten en drinken en nagespeelde landing van de ontdekkingsreiziger Juan Rodríguez Cabrillo (1542).

Kamperen: Niet toegestaan.

Vergunningen: Vergunning vereist voor filmopnames, trouwerijen, herdenkingsdiensten, bezoeken van tijdjepeelen in groepsverband en andere evenementen.

Dichtstbijzijnde plaats: San Diego.

Accommodatie: In het park geen. In San Diego zijn tal van winkels, hotels en benzinstations. Informatie: San Diego Tourism Authority, 750 B Street, Suite 1500, San Diego, CA 92101, tel. 619-2361212, www.sandiego.org.

📍 Accommodatie

De prijsklassen (bij benadering) voor een kamer of hut:

\$ = tot \$ 110

\$\$ = \$ 110-250

\$\$\$ = vanaf \$ 250

Weer: Mediterraan aandoend klimaat, zomertemperaturen 25-40°C, wintertemperaturen 0-25°C.

Algemene informatie: In Cabrillo worden Old Point Loma Lighthouse, de resten van het aan de kust gelegen Fort Rosecrans, een bijzondere kustvegetatie en getijdepoelen beschermd. De rangers verzorgen programma's en er is een klein museum, gewijd aan Juan Rodríguez Cabrillo. Prachtig uitzicht over de haven van San Diego. In de winter zijn voor de kust walvissen te zien.

Channel Islands National Park

Adres: 1901 Spinnaker Drive, Ventura, CA 93001-4354, tel. 805-6585730, www.nps.gov/chis.

Bereikbaarheid: De eilanden zijn vanaf het hoofdkantoor van het park in Ventura bereikbaar per boot; voor Santa Barbara Island kan een particuliere overtocht geregeld worden in Santa Barbara Harbor. De concessiehouder is Island Packers, 1691 Spinnaker Drive, Suite 105-B, Ventura, CA 93001, tel. 805-6421393, www.islandpackers.com. Met het vliegtuig naar Santa Rosa Island: Channel Islands Aviation, 305 Durlay Avenue, Camarillo, CA 93010, tel. 805-9871301, www.flycia.com. Ruim van tevoren reserveren wordt aanbevolen. Om Santa Cruz Island Nature Preserve (Western Santa Cruz), dat beheerd wordt door de Nature Conservancy, te bezoeken, kunt u deelnemen aan een rondleiding van Island Packers of (voor particulieren met een boot) een vergunning aanvragen om er aan land te gaan. Meer informatie en vergunningen: The Nature Conservancy, Santa Cruz Island Nature Preserve, 201 Mission Street, San Francisco, CA 94105, tel. 415-7770487, www.nature.org/cruzpermit.

Openingstijden: Het park is het hele jaar dagelijks open. Bezoekerscentrum: dagelijks open van 8.30-17.00

uur; Thanksgiving en Kerstmis gesloten. Het Outdoors Santa Barbara Visitor Center is dagelijks open van 9.00-17.00 uur.

Toegangspreis: Geen; boottochten en vluchten zijn niet gratis.

Voorzieningen voor gehandicapten: De bezoekerscentra en de boten en vliegtuigen van en naar de eilanden hebben voorzieningen voor rolstoelen. Op de eilanden zelf zijn geen voor rolstoelen toegankelijke paden. Beperkt toegang voor rolstoelen in de boten en vliegtuigjes van concessiehouders in het park.

Activiteiten: Trektochten, kamperen, duiken, snorkelen, zwemmen, varen, kajakken, zeilen, vogels en walvissen observeren, educatieve programma's.

Kamperen: Reserveren en vergunning verplicht, tel. 877-4446777 of www.recreation.gov, tot 5 maanden van tevoren. Ervaren kajakkers en zeilers mogen op de stranden van Santa Rosa kamperen.

Vergunningen: Wie per boot komt en op eigen gelegenheid voorbij de rangerspost op San Miguel wil wandelen, moet een vergunning (gratis) hebben (tel. 805-6585711). Om aan land te gaan op Western Santa Cruz is een vergunning vereist (reken op 10 dagen voor de verwerking). Informatie: The Nature Conservancy, tel. 415-7770487, www.tnc.org/cruzpermit.

Dichtstbijzijnde plaats: Ventura.

Accommodatie: Geen voorzieningen in het park. Winkels, benzine en accommodatie in Ventura, Oxnard en Santa Barbara. Informatie: Ventura Visitors & Convention Bureau, 101 South California Street, Ventura, CA 93001, tel. 800-3332989, www.ventura-usa.com.

Benodigheden: Geen winkels of restaurants in het park. Levensmiddelen en benzine zijn verkrijgbaar in Ventura.

Weer: Extreem droge zomers, met temperaturen van 13-27°C. Winter-

HET ZUIDWESTEN

ARIZONA

Canyon de Chelly National Monument

Adres: PO Box 588, Chinle, AZ 86503-0588, tel. 928-6745500, www.nps.gov/cach.

Bereikbaarheid: Het park ligt op het grondgebied van de Navajo-indianen, de NPS beheert de natuurlijke en culturele bezienswaardigheden. Het bezoekerscentrum ligt 5 km van Route 191 in Chinle.

Openingstijden: Het park is het hele jaar dagelijks open. Het bezoekerscentrum is van 8.00-17.00 uur open, Kerstmis, Thanksgiving en Nieuwjaar gesloten.

Toegangsprijs: Geen.

Voorzieningen voor gehandicapten: Bezoekerscentrum en enkele uitgangspunten.

Activiteiten: Natuurstudie, wandelen, paardrijden, tochten in een terreinwagen, educatieve programma's, mooie autorit.

Evenementen: September: Navajo Nation Fair (www.navajonationfair.org), met eten en drinken, dans, rodeo en kunstnijverheid in Window Rock.

Kamperen: Cottonwood Campground bij Thunderbird Lodge; 90 stapplaatsen, toelating in volgorde van aankomst; reserveren is alleen mogelijk voor de twee groepsplaatsen.

Vergunningen: Met uitzondering van de White House Ruin Trail is een vergunning nodig om te voet, te paard of met gemotoriseerd verkeer in afgelegen gebieden te reizen. Bovendien

mag u er alleen met een erkende Navajo-gids komen. Een lijst met gidsen is verkrijgbaar bij het bezoekerscentrum of de Thunderbird Lodge.

Dichtstbijzijnde plaats: Chinle.

Accommodatie:

\$\$ Thunderbird Lodge, Rural Route 7, Chinle, AZ, 86503, tel. 800-6792473 of 928-6745842, <http://thunderbirdlodge.com/>.

Motels en hotels buiten het park: Chinle, Kayenta, Window Rock en Gallup. Informatie: Navajo Nation Tourism, PO Box 663, Window Rock, AZ 86515, tel. 928-8108501, www.discovernavajo.com.

Benodigdheden: Een cafetaria en een beperkt assortiment levensmiddelen vindt u bij de Thunderbird Lodge in het park. Een supermarkt vindt u in het nabijgelegen Chinle.

Weer: De zomers zijn warm en droog, met maxima boven de 32°C, de winters zijn koud met af en toe sneeuwstormen; de temperatuur daalt dan regelmatig tot onder het vriespunt.

Algemene informatie: Het park ligt in Navajo Nation en wordt bewoond door een aantal traditionele Navajo-families. In Canyon de Chelly National Monument liggen vier canyons en indrukwekkende 13e-eeuwse rotswoningen van de Anasazi, waaronder White House Ruin, Antelope House en Mummy Cave. Respecteer de privacy van de Navajo's. Hun *hogans* (hutten), paardenkampen en akkers zijn verboden voor bezoekers. Het is streng verboden om voorwerpen, of zelfs stukjes steen, mee te nemen van de ruïnes. Van maart tot november geldt in Navajo Nation de zomertijd. In de rest van Arizona geldt het hele jaar door Mountain Standard Time.

Chiricahua National Monument

Adres: 12856 East Rhyolite Creek Road, Willcox, AZ 85643, tel. 520-824-3560, www.nps.gov/chir.

Bereikbaarheid: Het park ligt 58 km ten zuidoosten van Willcox, AZ, en 193 km ten oosten van Tucson. Neem vanaf de I-10 Highway 181.

Openingstijden: Het hele jaar dagelijks open. Het bezoekerscentrum is open van 8.30-16.30 uur; Thanksgiving en Kerstmis gesloten.

Toegangsprijs: Geen.

Voorzieningen voor gehandicapten: Bezoekerscentrum, kampeerterrein en de Faraway Ranch.

Activiteiten: Educatieve programma's, wandelen, kamperen, mooie autoritten, natuurstudie.

Evenementen: Moederdag: Ice Cream Social op de Faraway Ranch. Met Kerstmis houdt de Faraway Ranch open huis - beide zijn feestelijke gebeurtenissen.

Kamperen: Toelating in volgorde van aankomst, wildkamperen verboden.

Vergunningen: Geen.

Dichtstbijzijnde plaats: Willcox.

Accommodatie: In het park geen, maar u vindt hotels en motels in Willcox. Informatie: Willcox Chamber of Commerce, 1500 North Circle I Road, Willcox, AZ 85643, tel. 800-2002272 of 520-3842272, www.willcoxchamber.com.

Benodigdheden: In het park is niets verkrijgbaar; restaurants en winkels vindt u in Willcox.

Weer: 's Zomers 20-35°C, op grotere hoogte kouder; juli-september veel onweersbuien. De maximumtemperatuur in de winter is 15°C, maar het kwik kan ook tot onder het vriespunt dalen.

Algemene informatie: Er is geen openbaar vervoer naar het park. Het dichtstbijzijnde benzinstation vindt u in Willcox. Wie alleen tijd heeft voor een kort bezoek kan de 13 km lange, mooie rit maken naar Massai Point, over de 5,7 km lange Echo Canyon Loop Trail wandelen en de historische Faraway Ranch bezoeken (za. en zo. open, in de zomer vaker).

Accommodatie

De prijsklassen (bij benadering) voor een kamer of hut:

\$ = tot \$ 110

\$\$ = \$ 110-250

\$\$\$ = vanaf \$ 250

DE ROCKY MOUNTAINS

COLORADO

Black Canyon of the Gunnison National Park

Adres: 102 Elk Creek, Gunnison, CO 81230, tel. 970-6412337 tst. 205 (HQ) of 970-2491914 tst. 423 (South Rim Visitor Center), www.nps.gov/blca.

Bereikbaarheid: Ongeveer 400 km ten zuidwesten van Denver en 24 km ten noordoosten van Montrose, CO, via Highway 50 en Route 347.

Openingsdagen: De South Rim is het hele jaar open ('s winters beperkt). Het bezoekerscentrum is dagelijks open van 8.00-18.00 uur, 's winters 9.00-16.00 uur, Thanksgiving, Kerstmis en Nieuwjaarsdag gesloten. De North Rim is het hele jaar open, maar de North Rim Road en de rangerspost zijn in de winter gesloten.

Toegangsprijs: Ja.

Voorzieningen voor gehandicapten: Bezoekerscentra, twee kampeerplaatsen en de South Rim Campground en drie uitkijkpunten.

Activiteiten: Mooie autoritten, trektochten, kamperen, wandelen, vissen, natuurstudie, educatieve programma's.

Vergunningen: Vergunning (gratis) voor tochten naar afgelegen gebieden; visvergunning van de staat Colorado.

Kamperen: Twee kampeerterrainen; toelating in volgorde van aankomst. Reserveren voor de South Rim Campgrounds A en B minstens 3 dagen van tevoren.

Dichtstbijzijnde plaats: Montrose.

Accommodatie: In het park geen. U kunt overnachten in Montrose. Informatie: Montrose Visitors and Convention Bureau, tel. 970-4978558, www.visitmontrose.com, of Gunnison County Chamber of Commerce, tel. 970-6411501, www.gunnisonchamber.com.

Benodigheden: Een beperkt assortiment levensmiddelen is aan de

South Rim verkrijgbaar (mei-eind september). Winkels in Montrose.

Weer: 's Zomers 15-40°C, 's winters -25 tot +5°C. Houd in de zomer rekening met onweersbuien, in de winter met zware sneeuwval. Op de bodem van de canyon is het dikwijls heel anders dan langs de rand.

Algemene informatie: Met zijn donkere, steile, 610 m hoge wanden is deze smalle canyon een van de indrukwekkendste van het land. De steile, ongemarkeerde paden naar de bodem zijn alleen aan te raden voor ervaren trekkers. Blijf op de paden en achter de railing.

Colorado National Monument

Adres: 1750 Rim Rock Drive, Fruita, CO 81521, tel. 970-8583617, tst. 360, www.nps.gov/colm.

Bereikbaarheid: Het park ligt dicht bij de I-70 bij Grand Junction in westelijk Colorado.

Openingsdagen: Het park is het hele jaar dagelijks open. Het bezoekerscentrum is 's zomers open van 8.00-18.00 uur; Kerstmis gesloten.

Toegangsprijs: Ja.

Voorzieningen voor gehandicapten: Bezoekerscentrum, één kampeerplaats, drie uitkijkpunten en het picknickterrein Devils Kitchen.

Activiteiten: Mooie autoritten, trektochten, kamperen, wandelen, paardrijden, natuurstudie, educatieve programma's.

Vergunningen: Vergunning voor tochten door afgelegen gebieden.

Kamperen: Eén kampeerterrain; toelating in volgorde van aankomst.

Dichtstbijzijnde plaats: Grand Junction.

Accommodatie: In het park geen. U kunt overnachten in Grand Junction en Fruita. Informatie: Grand Junction Visitor & Convention Bureau, 740 Horizon Drive, Grand Junction, CO 81506, tel. 970-2441480, www.visitgrandjunction.com.

Benodigheden: In het park is niets verkrijgbaar. Er zijn winkels in Grand Junction en Fruita.

Weer: Warme, droge zomers met temperaturen van 15-40°C, 's winters doorgaans -5 tot +8°C, met soms wat lichte sneeuw.

Algemene informatie: In het 8310 ha grote park loopt een mooie, 37 km lange weg langs kleine canyons en hoge formaties van zandsteen. Ook is er een uitstekend netwerk van wandelpaden.

Curecanti National Recreation Area

Adres: 102 Elk Creek, Gunnison, CO 81230, tel. 970-6412337 tst. 205, www.nps.gov/cure.

Bereikbaarheid: Curecanti ligt aan de Gunnison River tussen Montrose en Gunnison, CO, 24 km ten westen van Gunnison via Highway 50.

Openingsdagen: Hele jaar dagelijks open. Het Elk Creek Visitor Center, circa 26 km ten westen van Gunnison, is 's zomers elke dag open van 8.00-18.00 uur, de rest van het jaar van 8.00-16.00 uur (feestdagen en 's winters in de weekends gesloten). Het Cimarron Visitor Center, 56 km ten westen van Gunnison, is 's zomers incidenteel van 9.00-16.00 uur open.

Toegangsprijs: Alleen East Portal.

Voorzieningen voor gehandicapten: Bezoekerscentrum, enkele paden en enkele kampeerplaatsen.

Activiteiten: Trektochten, kamperen, wandelen, varen, waterskiën, vissen, natuurstudie, educatieve programma's.

Accommodatie

De prijsklassen (bij benadering) voor een kamer of hut:

\$ = tot \$ 110

\$\$ = \$ 110-250

\$\$\$ = vanaf \$ 250

HET NOORDWESTEN

ALASKA

Veel wilderness lodges in Alaska zijn alleen per vliegtuig bereikbaar en bieden een volledig verzorgd verblijf. Doorgaans is reserveren alleen mogelijk voor minimaal enkele dagen achtereenvolgend of een week.

Aniakchak National Monument and Preserve

Adres: King Salmon Mall, PO Box 245, King Salmon, AK 99613, tel. 907-2463305, www.nps.gov/ania.

Bereikbaarheid: Er zijn geen wegen naar Aniakchak. Het park is alleen per vliegtuig bereikbaar vanuit King Salmon, 470 km ten zuidwesten van Anchorage.

Openingstijden: Het park is het hele jaar dagelijks open.

Toegangspreis: Geen.

Voorzieningen voor gehandicapten: Geen.

Activiteiten: Vissen, wildkamperen, vlotvaren, natuurstudie.

Faciliteiten: Geen.

Kamperen: Alleen wildkamperen.

Vergunningen: Visvergunning van de staat Alaska.

Dichtstbijzijnde plaats: King Salmon.

Accommodatie: In het park geen; u kunt overnachten in King Salmon. Informatie: King Salmon Visitor Center, 1 King Salmon Mall, PO Box 298, King Salmon, AK 99613, tel. 907-2464250.

Benodigdheden: In het park is niets verkrijgbaar; winkels in King Salmon.

Weer: Temperaturen 's winters -35-0°C, 's zomers 5-20°C. Zware

📍 Accommodatie

De prijsklassen (bij benadering) voor een kamer of hut:

\$ = tot \$ 110

\$\$ = \$ 110-250

\$\$\$ = vanaf \$ 250

stormen, regen en sneeuwstormen kunnen in elk jaargetijd voorkomen. Houd rekening met bijzonder slecht weer en vulkanische activiteit.

Algemene informatie: Trekkers zijn geheel op zichzelf aangewezen en moeten ervaring hebben met tochten door de wildernis. Een insectenwerend middel is onmisbaar. De meeste bezoekers arriveren juni-augustus. Neem ruim van tevoren contact op met het hoofdkantoor van het park.

Bering Land Bridge National Preserve

Adres: PO Box 220, Nome, AK 99762-0220, tel. 907-4432522, www.nps.gov/bela.

Bereikbaarheid: Er zijn geen wegen naar Bering Land Bridge. Er gaan chartervluchten vanuit Nome en Kotzebue.

Openingstijden: Het park is het hele jaar dagelijks open.

Toegangspreis: Geen.

Voorzieningen voor gehandicapten: Geen.

Activiteiten: Vissen, varen, wildkamperen, vlotvaren, natuurstudie, trektochten, bessen plukken, tochten met een snowmobiel.

Faciliteiten: Geen.

Kamperen: Alleen wildkamperen.

Vergunningen: Visvergunning van de staat Alaska.

Dichtstbijzijnde plaats: Nome.

Accommodatie: In het park geen. Overnachten in Nome en Kotzebue.

Informatie: Nome Convention and Visitors Bureau, 301 Front Street, PO Box 240, Nome, AK 99762, tel. 907-4436555, www.visitnomealaska.com.

Benodigdheden: In het park is niets verkrijgbaar; winkels en restaurants zijn te vinden in Nome en Kotzebue.

Weer: 's Winters -35-0°C, 's zomers 5-25°C; zware stormen, regen en sneeuwstormen in elk jaargetijd.

Wees voorbereid op extreme omstandigheden.

Algemene informatie: De meeste bezoekers komen in juni-augustus. Neem ruim van tevoren contact op met het hoofdkantoor van het park. Trekkers zijn geheel op zichzelf aangewezen en moeten ervaring hebben met tochten door de wildernis. Een insectenwerend middel is onmisbaar.

Cape Krusenstern National Monument

Adres: PO Box 1029, Kotzebue, AK 99752, tel. 907-4423890 (informatie), www.nps.gov/cakr.

Bereikbaarheid: Er zijn geen wegen naar de kaap. Voor chartervluchten en boten kunt u terecht in Kotzebue.

Openingstijden: Het park is het hele jaar dagelijks open. Het bezoekerscentrum vindt u in het Northwest Arctic Heritage Center in Kotzebue.

Open 's zomers van ma. t/m vr. van 8.30-18.30, za. 13.00-17.00, 's winters ma. t/m vr. van 9.00-18.30 uur.

Toegangspreis: Geen.

Voorzieningen voor gehandicapten: Geen.

Activiteiten: Vissen, natuurstudie, trektochten, kamperen.

Kamperen: Alleen wildkamperen.

Vergunningen: Visvergunning van de staat Alaska.

Dichtstbijzijnde plaatsen: Kotzebue en Nome.

Accommodatie: In het park geen. U kunt overnachten in Nome en Kotzebue. Informatie: Nome Convention and Visitors Bureau, PO Box 240, Nome, AK 99762, tel. 907-4436555, www.visitnomealaska.com.

Benodigdheden: In het park is niets verkrijgbaar. Voor levensmiddelen kunt u terecht in Nome en Kotzebue.

Weer: Temperaturen -50-0°C in de winter; 0-25°C in de (korte) zomer. Zware storm, regen en sneeuwstormen komen in elk seizoen voor.

Algemene informatie: Bezoekers zijn geheel op zichzelf aangewezen